

KOIRAN JA KISSAN HAMPaidEN KOTIHOITO

Tärkein osa lemmikin hampaiden hoitoa ja useimpien hammassairauksien ennaltaehkäisyä on hampaiden päivittäinen harjaaminen kotona. Esimerkiksi parodontiitin (hampaan kiinnityskudoksen tulehdustila) syntyä ja etenemistä voi ennaltaehkäistä tehokkaasti säännöllisellä harjaamisella. Jokaisen koiran ja kissan hampaita olisi suositeltavaa harjata koko elämän ajan päivittäin. Kun harjaamiseen totuttelu aloitetaan jo pentuna, lemmikki tottuu siihen hyvin, ja sallii usein myös hampaiden puru- ja sisäpintojen harjaamisen. Alku saattaa tuntua hankalalta, mutta terveet, puhtaat hampaat parantaa lemmikin elämänlaatua, vaikuttaa sen yleisterveyteen, parantaa usein muiden sairauksien ennustetta, pienentää anestesia-riskiä, sekä pienentää infektioiden mahdollisuutta kirurgisten operaatioiden yhteydessä. Lemmikin kanssa on myös mukavampi touhuta kun sen hengitys tuoksuu raikkaalta.

Harjaamisen on hyvä olla esimerkiksi iltaisin samaan aikaan toistuva rutiini, jonka jälkeen lemmikki voidaan palkita esim. leikillä, ulkoilulla tai "hammasnameilla". Harja voi olla eläimelle tai ihmiselle tarkoitettu, kunhan se on pehmeä ja sopivan kokoinen (kissoille ja pienille koirille pieni pikkulasten hammasharja, isoille koirille hieman isompi). Harjoitteluvaiheessa voi käyttää sormen ympärille kiedottua kankaanpalaa tai sormiharjaa, mutta kannatta pyrkiä tavallisen harjan käyttöön, sillä se poistaa paremmin plakkia. Hammastahnaa ei välttämättä tarvita lainkaan, mutta eläimille tarkoitettut tahnat ovat usein lihan, kanan tai kalan makuisia, ja saattavat helpottaa harjaamiseen totuttelua varsinkin hieman ahneilla lemmikeillä. Ihmisten fluorihammastahnaa ei saa eläimillä käyttää!

Harjaaminen kannattaa aloittaa huulien ja hampaiden koskettelulla siten, että lemmikki sietää suun koskettamista. Mikäli apuna on toinen henkilö, toinen pitää lemmikistä kiinni jutellen tai rapsutellen rauhoittavasti, ja toinen aloittaa hampaiden harjaamisen. Harjaajan kannattaa seistä hieman eläimen sivulla, ei edessä. Aluksi harjataan lähinnä yläposkihampaiden ulkopintoja (joihin plakkia kertyy usein eniten) pieni hetki kerrallaan. Harjaaja venyttää varovasti lemmikin huulia taaksepäin, jolloin päästään paremmin pesemään myös takaposkihampaita. Vähitellen harjaaminen voi muuttua perusteellisemmaksi, ja siirrytään harjaamaan myös etu- ja kulmahampaita. Kun tämäkin alkaa sujua, voidaan kokeilla josko lemmikki sallisi suun avaamisen ja puru- ja sisäpintojen harjaamisen.

Muita plakinpoistomenetelmiä ovat erilaiset nahka- ja solmuluut, plakin poistoon tarkoitettut puruluut ja -tikut, sekä ruoan tai juomaveden sekaan laitettavat suuhygieniavalmisteen. Myös erikoisruokavalioita löytyy, jotka ovat tarkoitettu edistämään suuhygieniaa ja vähentämään plakin muodostusta. Mikään näistä ei kuitenkaan yllä lähellekään päivittäisen harjaamisen tehoa! Oikeita luita ei suositella, koska ne voivat aiheuttaa hammasmurtumia ja ruoansulatusongelmia. Klorhexidiiniä voi käyttää eläinlääkärin ohjeiden mukaan. Säännölliset käynnit hammaslääkärissä kuuluu jokaisen lemmikin perusterveydenhuoltoon. **Hyvä hammashoito tapahtuu aina yleisanestesiassa**, ja sen yhteydessä tarkistetaan purenta, röntgenkuvataan hampaisto, puhdistetaan hampaat ja ientaskut, sekä laaditaan yksilöllinen jatkohoitosuunnitelma.

Pienille koiraroduille (<10kg) ensimmäinen hammashoito suositellaan tehtäväksi 2 vuoden iässä, suuremmille koiraroduille 3-4 vuoden iässä. Kissoilla ensimmäinen hammashoito suositellaan tehtäväksi viimeistään 3 vuoden ikään mennessä. Tarve ensimmäisen hammashoidon ajankohdalle vaihtelee kuitenkin yksilöittäin koosta riippumatta.